

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI HUZURIDAGI
PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING
MALAKASINI OSHIRISH MINTAQAVIY MARKAZI**

**“IJTIMOIY JAMIYATDA TARBIYA”
MODULINING**

ISHCHI O‘QUV DASTURI

Malaka oshirish kursi yo‘nalishi:
Tarbiya

Tinglovchilar kontingenti:
Akademik litseylar pedagog xodimlari

Buxoro – 2024

Modulning ishchi dasturi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil "25" avgustdagi 391-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Tarbiya" malaka oshirish yo'nalishi o'quv reja va dasturiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar: **Olimov Sh.Sh.** - Buxoro davlat universiteti pedagogika kafedrasi mudiri p.f.d., professor,
 Samieva Sh.X. - Buxoro davlat universiteti pedagogika kafedrasi dotsenti, p.f.f.d.(PhD)

Taqrizchi: **Adizov B.R.** – Buxoro davlat universiteti professori, p.f.d.

KIRISH

Ishchi dastur O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 23-sentabrda tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 3-dekabrda "Iqtidorli yoshlarni saralab olish tizimi va akademik litseylar faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4910-son Qarori, Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 6-iyundagi "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida "Tarbiya" fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 422-son hamda Vazirlar Mahkamasining 2022 yil 1-iyundagi "Akademik litseylar rahbar va pedagog xodimlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi 296-son Qarorlarida belgilangan ustuvor yo'nalishlar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u zamonaviy talablar asosida malaka oshirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda akademik litseylar pedagog xodimlarining kasbiy kompetentligini muntazam oshirib borishni maqsad qiladi.

Ishchi dastur doirasida berilayotgan tayanch moduli mavzulari orqali akademik litseylarda faoliyat olib borayotgan o'qituvchilarni tarbiya fanining jamiyat va shaxs rivojlanishidagi o'rni, jamiyatda bir maqsad sari qaratilgan dunyoqarashni shakllantirish, tarbiyada ijtimoiylashuv mexanizmlari, tarbiyada ijtimoiy-psixologik qonuniyatlar va ob'ektiv jarayonlar bilan birgalikda o'qituvchilarning ehtiyojlari asosida tanlab olingan modullari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarga ega bo'lishlari ta'minlanadi.

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: o'qituvchilarning "Ijtimoiy jamiyatda tarbiya" modulini o'tish uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini muntazam yangilash, kasbiy kompetentligi va pedagogik mahoratining uzluksiz rivojlanishini ta'minlashdan iborat.

Modulning **vazifalariga** quyidagilar kiradi:

- o'qituvchilarning "Ijtimoiy jamiyatda tarbiya" moduli bo'yicha kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini uzluksiz yangilash va rivojlantirish;
- o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash tizimini takomillashtirishda bevosita muammolarni hal qilish, ya'ni ularning tarbiyaviy faoliyatga ilmiy-nazariy jihatdan yondashuvi bo'yicha mahoratini oshirish;
- "Ijtimoiy jamiyatda tarbiya" modulini o'qitishda zamonaviy va innovatsion pedagogik uslublarini hamda axborot kommunikatsion texnologiyalarni keng joriy etish ko'nikmalarini shakllantirish;
- ta'lim-tarbiya jarayoniga fanlar bo'yicha innovatsiyalar, shuningdek, ilg'or uslublarni keng joriy etishga zarur shart - sharoit yaratish, shu bilan birga, kasb

mahorati, pedagogik va ilmiy faoliyatini rivojlantirib borishga qaratilgan faoliyatni tashkil etish.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko‘nikma va malakalari hamda kompetentligiga qo‘yiladigan talablar:

Kurs yakunida tinglovchilar quyidagi yo‘nalishlarda bilim, ko‘nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo‘lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- ijtimoiy jamiyatda tarbiyaning maqsadi hamda vazifalarini;
- tarbiya jarayonining o‘ziga xos qonuniyatlarini;
- tarbiya jarayonining tashkil etilishi va boshqarilishini;
- ijtimoiy jamiyatda tarbiyaning tamoyillarini;
- ijtimoiy tarbiya jarayonidagi asosiy muammo va ularning yechimini **bilishi** lozim.

Tinglovchi:

- “Ijtimoiy jamiyatda tarbiya” modulini o‘qitishning optimal metod va vositalarini qo‘llash, turli vaziyatlardan ulardan to‘g‘ri foydalana olish;
- tarbiya fanining jamiyat va shaxs rivojlanishidagi o‘rnini to‘g‘ri belgilay olish;
- tarbiyada ijtimoiy-pedagogik qonuniyatlar va ob‘ektiv jarayonlarini an’anaviy va noan’anaviy holda tashkil etish **ko‘nikma va malakalariga** ega bo‘lishi lozim.

Tinglovchi:

- tarbiya ijtimoiy fan sifatida jamiyat va shaxs rivojlanishidagi o‘rnini aniqlash;
- tarbiyada ijtimoiy-pedagogik qonuniyatlar va ob‘ektiv jarayonlarni shakllantirish;
- tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash tizimini takomillashtirishda bevosita muammolarni aniqlash va ularning yechimiga doir ilmiy yondashuvlarga asoslanish hamda ulardan amalda qo‘llash **kompetensiyalariga** ega bo‘lishi lozim.

O‘QUV MODULI BO‘YICHA SOATLAR TAQSIMOTI

№	Modul mavzulari	Jami	Umumiy auditoriya soati	Jumladan	
				Nazariy	Amaliy

1.	Tarbiya - ijtimoiy-pedagogik hodisa va jarayon sifatida	2	2	2	
2.	Tarbiyada ijtimoiylashuv mexanizmlari	2	2	2	
3.	Tarbiyada ijtimoiy-pedagogik qonuniyatlar va ob'ektiv jarayonlar	2	2		2
4.	Tarbiyaviy jarayonlarni tashkil etishning ijtimoiy-pedagogik modeli	2	2		2
	Jami	8	8	4	4

NAZARIY MASHG'ULOTLAR MAZMUNI

1-Mavzu: Tarbiya –ijtimoiy-pedagogik hodisa va jarayon sifatida (2 soat nazariy)

REJA:

1. Tarbiya nazariyasining mohiyati, tarbiyaviy jarayonning mazmuni, shakl, metod, vosita va usullari hamda uni tashkil etish muammolari.
2. Ijtimoiy tarbiya tamoyillari.

2-Mavzu: Tarbiyada ijtimoiylashuv mexanizmlari (2 soat nazariy)

REJA:

1. Tarbiya fanining jamiyat va shaxs rivojlanishidagi o'rni.
2. Ijtimoiy tarbiyaning maqsadi va ijtimoiylashuv mexanizmlari.
3. Tarbiyada ijtimoiy madaniy tajribalar, me'yor va qadriyatlar.

AMALIY MASHG'ULOTLAR MAZMUNI

1-Mavzu: Tarbiyada ijtimoiy-pedagogik qonuniyatlar va ob'ektiv jarayonlar (2 soat amaliy)

REJA:

1. Zamonaviy jamiyatda ijtimoiy institutlarning roli.
2. Tarbiya ijtimoiy institut sifatida.
3. Ijtimoiylashuvda tarbiyaning mazmun va mohiyati.

2-Mavzu: Tarbiyaviy jarayonlarni tashkil etishning ijtimoiy-pedagogik modeli (2 soat amaliy)

REJA:

1. Jamiyatda faoliyat yuritish va uni rivojlantirishga qodir bo'lgan kadrlarni tayyorlash masalalari.
2. Tarbiyaning ijtimoiylashuv obekti va sub'ekti, tarbiyaga an'anaviy va zamonaviy yondashuvlar.
3. Tarbiyaning insonparvarlashuv tamoyilini amalga oshirishning zamonaviy yo'llari.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамыз. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 488 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 592 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. 2-жилд. Т.: “Ўзбекистон”, 2018. – 507 б.
4. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажак фаёвон бўлади. 3-жилд.– Т.: “Ўзбекистон”, 2019. – 400 б.
5. Мирзиёев Ш.М. Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари. 4-жилд.– Т.: “Ўзбекистон”, 2020. – 400 б.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

6. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2023.
7. Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 23 сентябрда қабул қилинган “Таълим тўғрисида”ги ЎРҚ-637-сонли Қонуни.
8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 январдаги “2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги ПФ-60-сонли Фармони.
9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 26 сентябрь “Олий таълим муассасаларига кириш учун номзодларни мақсадли тайёрлаш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПҚ-3290-сонли Қарори.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрь “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли Фармони.
11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 октябрь “Илм-

фанни 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-6097-сонли Фармони.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 3 декабрдаги “Иқтидорли ёшларни саралаб олиш тизими ва академик лицейлар фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-4910-сон Қарори.

13. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 1 июндаги “Академик лицейлар раҳбар ва педагог ходимларининг уздуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида” 296-сон Қарори.

14. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 6 июлдаги “Умумий ўрта таълим муассасаларида “Тарбия” фанини босқичма-босқич амалиётга жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 422-сон Қарори.

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 31 декабрдаги “Уздуксиз маънавий тарбия концепциясини тасдиқлаш ва уни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 1059-сон Қарори

III. Maxsus adabiyotlar

16. Асекретов О.К., Борисов Б.А., Бугакова Н.Ю. и др. Современные образовательные технологии: педагогика и психология: монография. – Новосибирск: Издательство ЦРНС, 2015. – 318 с. <http://science.vvsu.ru/files/5040BC65-273B-44BB-98C4-CB5092BE4460.pdf>

17. Белогуров А.Ю. Модернизация процесса подготовки педагога в контексте инновационного развития общества: Монография. – М.: МАКС Пресс, 2016. – 116 с. ISBN 978-5-317-05412-0.

18. Гулобод Қудратуллоҳ қизи, Р.Ишмуҳамедов, М.Нормуҳаммедова. Анъанавий ва ноанъанавий таълим. – Самарқанд: “Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази” нашриёти, 2019. 312 б.

19. Муслимов Н.Ава бошқалар. Инновацион таълим технологиялари. Ўқув-методик қўлланма. – Т.: “Sano-standart”, 2015. – 208 б.

20. Ишмуҳамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2008. – 180 б.

21. Ишмуҳамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2009. – 160 б.

22. Эгамбердиева Н. Ижтимоий педагогика /Тошкент -2009

23. Топилдиев В. Таълим ва тарбия жараёнларини ташкил этишнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари. - Тошкент: “Университет”. 2015. – 245б.

24. Қуронов М ., Тураев Ш .ва бошқ. Миллий тарбия ва ёшлар дунёқарашилини шакллантириш. ўқув қўлланма, "Мухаррир" нашриёти 2017й. 186.т

25. Кодиров А ., Қуронов М.ва бошқ.Фазилатли авлод: 7-18ёш гача бўлган болаларни тарбиялаш бўйича қўлланма. "Мухаррир" нашриёти 2019 й.

26. Олимов Ш.Ш.. Маънавий-ахлоқий тарбия асослари. (Монография). –Т.: «Fan va texnologiya», 2015, 228 бет.

IV. Internet saytlar

27. <http://edu.uz> – Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги.

28. <http://lex.uz> – Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.

29. <http://lib.bimm.uz> –Бош илмий-методик маркази.

30. <http://ziyonet.uz> – Таълим портали Ziyonet.

31. <http://natlib.uz>–Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси.